

Тақырып Әлеуметтік салық

- 1. Әлеуметтік салықтың экономикалық мәні*
- 2. Әлеуметтік салықты төлеушілер және салық салу объектісі*
- 3. Әлеуметтік салықты есептеу және төлеу реті*

Әлеуметтік салықты төлеушілер:

- 1) дара кәсіпкерлер;**
- 2) жекеше нотариустар, адвокаттар;**
- 3) Қазақстан Республикасының резидент заңды тұлғалары;**
- 4) Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекемелер арқылы жүзеге асыратын резидент еместер**
- 5) қосарланған салық салуды болдырмау туралы халықаралық шартқа сәйкес тұрақты мекеме құруға әкеп соқпайтын, филиал немесе өкілдік арқылы қызметін жүзеге асыратын резидент емес заңды тұлғалар**

- Резидент заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін осындай құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлеріне табыстар түрінде төленетін (төленуге жататын) жұмыс берушінің шығыстары бойынша әлеуметтік салық төлеуші деп тануға құқылы

- Мемлекеттік органның шешімі бойынша оның құрылымдық бөлімшелері және (немесе) аумақтық органдары өздеріне бағынысты мемлекеттік мекемелер үшін төленуге жататын әлеуметтік салықты төлеушілер ретінде қарастырылуы мүмкін.

- Жергілікті атқарушы органның шешімі бойынша оның құрылымдық бөлімшелері және (немесе) аумақтық (төмен тұрған) органдары өздеріне бағынысты мемлекеттік мекемелер үшін әлеуметтік салықты төлеушілер ретінде қарастырылуы мүмкін.

*Әлеуметтік салықтың
салық салу объектісі*

Жұмыс берушінің сәйкес
айқындалған табыс түрінде
резидент қызметкерлерге,
сәйкес айқындалған табыс
түрінде
резидент емес қызметкерлерге
төлейтін шығыстары

**Дара кәсіпкерлер және жекеше
нотариустар, адвокаттар үшін,
өздерін қоса алғанда,
қызметкерлер саны әлеуметтік
салық салу объектісі болып
табылады.**

Мыналар салық салу объектісі болып табылмайды

- 1) гранттар қаражаты есебінен жасалатын төлемдер;
- 2) Қазақстан Республикасының Президенті, Қазақстан Республикасының Үкіметі тағайындайтын мемлекеттік сыйлықтар, стипендиялар;
- 3) алып тасталды - ҚР 28.11.2014 № 257-V Заңымен (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі);
- 4) жұмыс беруші жеке тұлғаның қызметі тоқтатылған не жұмыс беруші заңды тұлға таратылған, қызметкерлердің саны немесе штаты қысқартылған жағдайларда еңбек шарты бұзылған кезде Қазақстан Республикасының [заңнамасында](#) белгіленген мөлшерде төленетін өтемақы төлемдері;
- 5) жұмыс берушінің қызметкерлерге пайдаланылмаған ақысы төленетін жыл сайынғы еңбек демалысы үшін төлейтін өтемақы төлемдері;
- 6) Қазақстан Республикасының [заңнамасына](#) сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына қызметкерлердің міндетті зейнетақы жарналары салық салу объектісі болып табылмайды.

Егер қызметкерге күнтізбелік ай үшін есептелген табысының жалпы сомасы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген жалақының ең төменгі мөлшерінен төмен болса, әлеуметтік салық салу объектісі жалақының ең төменгі мөлшері негізінде айқындалады.

әлеуметтік салық 11 проценттік ставка бойынша есептеледі.

Арнаулы салық режимдерін қолданатындарды қоспағанда, дара кәсіпкерлер, жекеше нотариустар, адвокаттар өзі үшін тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің екі еселенген мөлшерінде және әрбір қызметкер үшін айлық есептік көрсеткіштің бір еселенген мөлшерінде әлеуметтік салық төлейді.

Тірек-қимыл мүшесі бұзылған, есту, сөйлеу, көру қабілетінен айрылған мүгедектер жұмыс істейтін салық кезеңінде мүгедектердің еңбегіне ақы төлеу бойынша шығыстар еңбекке ақы төлеу бойынша жалпы шығыстардың кемінде 35 процентін құрайтын мамандандырылған ұйымдар 4,5 процент ставка бойынша әлеуметтік салық төлейді.

Жалпыға бірдей белгіленген тәртіпті қолданатын, осы Кодекстің 147-бабының 2-тармағында көзделген қызметті ғана жүзеге асыратын (ауыл шаруашылығы өнімін, омарта шаруашылығы өнімін, акваөсіру (балық өсіру шаруашылығы) өнімін өндіру, сондай-ақ өзі өндірген аталған өнімді қайта өңдеу мен өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру), ауыл шаруашылығы өнімін, акваөсіру (балық өсіру шаруашылығы) өнімін өндіруші заңды тұлғалар әлеуметтік салықты 6,5 пайыз мөлшерлеме бойынша есептейді.

оңайлатылған декларация негізінде шағын бизнес субъектілері үшін – әлеуметтік салық Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамалық актісіне сәйкес Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына есептелген әлеуметтік аударымдар сомасын алып тастағаннан кейінгі оңайлатылған декларация бойынша есептелген салық сомасының 1/2 бөлігі мөлшерінде төленуге жатады.

патент негізінде шағын бизнес субъектілері үшін— «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес есептелген әлеуметтік аударымдарды алып тастағаннан кейінгі патент құнының 1/2 бөлігі мөлшерінде әлеуметтік салық түрінде бюджетке төленуге жатады

шаруа немесе фермер қожалықтары үшін – Бірыңғай жер салығын төлеушілер әрбір қызметкер, сондай-ақ шаруа немесе фермер қожалығының басшысы мен кәмелетке толған мүшелері үшін тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 20 процент ставкасы бойынша әлеуметтік салық сомасын ай сайын есептеп отырады.

Әлеуметтік салықтың есептелген сомасы «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес есептелген әлеуметтік аударымдар сомасына азайтылуға жатады.

Әлеуметтік аударымдар сомасы әлеуметтік салық сомасынан асып түскен кезде, әлеуметтік салықтың сомасы нөлге тең болады

Күнтізбелік ай әлеуметтік салықты есептеу үшін салық кезеңі болып табылады

әлеуметтік салықты төлеу салық төлеушінің орналасқан жері бойынша салық кезеңінен кейінгі айдың 25-нен кешіктірілмей жүргізіледі

Төлеушілер жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық жөніндегі декларацияны орналасқан жері бойынша салық органдарына есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-нен кешіктірмей тоқсан сайын табыс етеді.

Жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық бойынша декларацияға қосымша жыл қорытындысы бойынша жасалады және есепті жылдың төртінші тоқсанының декларациясымен бірге табыс етіледі.